

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**EN LAKKAA
TOIVOMASTA**

 HERÄTTÄJÄJUHLAT
3.-5.7.2026 YLIVIESKA

sunnuntai 5.7.2026
päätösseurat klo 13.30
Risto Nordell

Hyvä seuraväki, veljet ja sisaret Kristuksessa!

”Herra Jeesus, Kristus Jumalan poika, armahda minua syntistä ”

Tulen kirkkokunnasta, johon Suomessa kuuluu vain alle yksi prosentti väestöstä. Olen ortodoksi ja mieleltäni ekumeenikko. Tuota äsken lausumaani rukoushuokausta kutsutaan Jeesuksen rukoukseksi tai sydämen rukoukseksi. Se liittyy läheisesti 1200- ja 1300-luvuilla syntyneeseen ortodoksisen kirkon askeettiseen liikkeeseen, jota kutsutaan hesykasmiksi. Termi juontuu kreikankielisestä hiljaisuutta tarkoittavasta sanasta.

Hesykasmi korostaa siis hiljaisuutta, vaikenemista, sisäisen rauhan etsimistä ja vaatimatonta elämäntapaa. Sen tavoitteena on Kristuksen läsnäolon jatkuva tunteminen ja sitä kautta syntyvä hengellinen sisäinen tasapaino.

Mutta: miten ihmeessä ortodoksinen hesykasmi liittyy Ylivieskan herättäjäjuhliin? Onko se Nordell mennyt jo ihan sekaisin – eikö se tiedä, keille se on täällä puhumassa?

Kyllä se tietää, sillä sen yksi elämän suurista musiikeista on ollut Joonas Kokkosen Viimeiset kiusaukset -ooppera.

Mistä tuo ooppera kertoo, sitä minun ei totisesti tarvitse tässä seurassa selvittää.

Kun Paavo Ruotsalainen on oopperassa suuressa sielun tuskassa, mitä hän tekee? Hän laulaa tuon rukouksen: Herra Jeesus Kristus Jumalan poika, armahda minua syntistä.

Viimeisten kiusausten libretisti, kirjailija Lauri Kokkonen oli säveltäjän pikkuserkku ja ortodoksi. Näin hän toi oopperaan vahvan ekumeenisen ja yleiskristillisen eetoksen, johon me kaikki voimme yhtyä kirkkokunnasta riippumatta: Herra Jeesus Kristus Jumalan poika, armahda minua syntistä.

Viimeisistä kiusauksista löydän toisenkin viittauksen hesykasmin tavoittelemaan Kristuksen läsnäolon jatkuvaan tuntemiseen.

Kun Paavo unihoureisissa muistoissaan palaa ensimmäisen vaimonsa Riitan kanssa Paavon hengellisen opettajan, seppä Högmanin luokse, Riitta kysyy sepältä: ”Minkä neuvon annoit silloin

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**EN LAKKAA
TOIVOMASTA**

 HERÄTTÄJÄJUHLAT
3.-5.7.2026 YLIVIESKA

Paavolle?” Högman vastaa: ”Yksi sinulta puuttuu ja sen ohessa kaikki, Kristuksen sisällinen tunteminen.”

Uskon että hesykasmin tunnetuin kilvoittelija, Pyhä Gregorios Palamas riemuitsee tuonpuoleisessa vielä tänäkin päivänä paitsi noista seppä Högmanin sanoista, myös Viimeisistä kiusauksista, Paavo Ruotsalaisesta ja jokaisesta meistä tänne herättäjäjuhlille tulleesta.

Minun suhteeni herännäisyyteen alkoi jo ennen Viimeisiä kiusauksia. Sain koulupoikana jostakin Martti Talvelan ja urkuri Pentti Savolaisen tekemän Siionin virsi -levyn, sen sinikantisen, joka varmasti joillakin teistä saattaa olla levyhyllyssä. Talvelan malminkaikuinen basso yhdistettynä virsien koruttomaan kauneuteen ja kaipaukseen jäi kytemään jonnekin sieluni sopukoihin.

Kun aloin opiskella laulua Sibelius-Akatemiassa, astuivat Siionin virret uudestaan elämäni ja aloin pitää kirkkokonsertteja, joissa lauloin vain Siionin virsiä. Herännäisyys tuli elämäni nimenomaan musiikin kautta.

Palaan vielä Viimeisiin kiusauksiin. En voi olla muistelematta erästä sen esitystä Aholansaareissa. Esa Ruuttunen lauloi Paavon roolin. Ilta oli sateinen, mutta se kirkastui juuri silloin kun Paavo oopperan lopussa otti muutaman askeleen kohti Paavon pirtin nurkkaa ja lauloi viimeisen repliikkinsä: ”Voitin, voitin toki”!

Samalla hetkellä, kun orkesterista kuului vapauttava E-duuri kolmisointu, esiin tullut aurinko valaisi säteillään Paavon pirtin seinän. Tunnelma oli kirkkoakin hartaampi. Kun aplodit lopulta alkoivat, jokin liikahti myös silloin murrosikäisen poikani sielussa. Hän kääntyi puoleeni ja sanoi: ”Hei faija, tää oli kyll ihan sikasiisti”!

Olen koulutukseltani musiikin maisteri, ammatiltani musiikin virkamies, siis musiikkitoimittaja. En tunne hienoja teologisia oppirakennelmia ja siksi minun ei pitäisi missään nimessä alkaa miettiä, mitä yhteistä herännäisyydellä ja ortodoksisuudella on. Teen sen silti.

Heränneitä ja ortodokseja yhdistää kaipaus Kristuksen yhteyteen. Meitä yhdistää hiljentymisen ja nöyryyden suuren mysteerin äärellä. Me emme metelöi emmekä kerskaile uskostamme. Me jaamme saman tunteen siitä, että olemme kristittyinä ikuisesti keskeneräisiä. Valmista ei vaelluksella tule. Ei, vaikka kuinka sitä toivoisimme.

Herännäisyydessä korostetaan armon varassa elämistä. Me ortodoksit puhumme jatkuvasta katumuksesta ja hengellisestä kasvusta. Lopultakin kyse on aivan samasta asiasta.

Herättäjä-Yhdistys ry
PL 21, 62101 Lapua
Puh. 0400 805 904
hy@h-y.fi
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**EN LAKKAA
TOIVOMASTA**

 HERÄTTÄJÄJUHLAT
3.-5.7.2026 YLIVIESKA

Sekä herännäisyydessä että ortodoksisuudessa ajatellaan, että ihminen ei voi omilla ansiollaan tulla hyväksytyksi Jumalan edessä. Siksi ortodoksisessa jumalanpalveluksessa toistetaan loputtomasti rukoushuokausta Herra armahda, Herra armahda, Herra armahda!

Armoa, jos jotakin, me tässä maailmassa tarvitsemme – paitsi Jumalan armoa, myös armoa ja armollisuutta muita ihmisiä sekä itseämme kohtaan.

Me tarvitsemme armoa ja ymmärtämystä myös siihen, että kristinusko on moniäänistä. Siihen kuuluu – lainaan taas Viimeisiä kiusauksia – ” että rakastat hänen köyhiä pyhiänsä ja seurakuntiansa, halvimpia, heikoimpia, siitäkkin huolimatta, että ne käsityksissään voivat olla erilaisia”.

Näiden herättäjäjuhlien teema on En lakkaa toivomasta.

En lakkaa toivomasta, että me olisimme jonakin päivänä yhtä. En lakkaa toivomasta, että voisimme kirkkokunnasta riippumatta käydä joskus samaan ehtoollispöytään osallistumaan Pyhistä Lahjoista, syntiemme anteeksisaamiseksi ja iankaikkiseksi elämäksi.

Hyvä seuraväki, vielä kerran: Herra Jeesus Kristus Jumalan poika, armahda minua syntistä!

Turvallista kotimatkaa meille kaikille!